

Jak (poněkud špatně) tento příběh začal

Woodville

První slovo, které policistka Agatha Crispiesová pronesla, když uviděla neforemnou a karmínově rudou hmotu plovoucí ve vaně jako nějaká obří musaka, vlastně ani žádným slovem nebylo.

„Grumppffff,“ vyrazila ze sebe a vyprskla přitom kousky čokoládové koblihy, které přistály v krvavé lázni a splynuly s cáry rozkládajícího se masa.

„Kdo jste?“ otázal se muž, který na čtyřech zkoumal dlaždičky a kterému část čokoládové spršky přistála na plešaté hlavě.

V dlani držel gumičku nalezenou mezi dvěma dlaždicemi a podezřívavě na ni hleděl. Když byl ve svém zkoumání přerušen, schoval nález do kapsy pršipláště, čímž svou analýzu odložil na později, a zaměřil pohled na novou příchozí.

Agatě bylo pětatřicet, a když někam vešla, nemohli jste ji přehlédnout. V první řadě díky její rozložitosti, neboť překypovala křivkami a neponechávala kolem sebe žádné místo. Ňadra i zadek měla stejně nezměrné, jako bývají sliby prezidentských kandidátů. Za druhé díky barvě pleti, ta byla ebenově černá a v tomto nadmíru zapadlém

koutu Ameriky exotická. A konečně díky stylu. Na hlavě jí jako čapí hnízdo spočívala obrovská koule kudrnatých vlasů (v níž někdy nosila vetknutý afro hřeben, ale tentokrát tomu tak nebylo), nosila náušnice v podobě ananasů a přiléhavé tričko a džíny, aby vynikly výše zmíněné křivky, takže se zdálo, že oděv musí co nevidět prasknout. Agatha Crispiesová vypadala zkrátka jako Whitney Houstonová po výkrmné dietě, která by dovedla do krajnosti styl skupiny Bananarama.

„To se spíš můžu zeptat já vás,“ obořila se na něj.

„Šerif McDonald,“ představil se policista a vstával. „Jako ty hamburgery.“

Šerif. To slovo v mladé policistce vyvolalo představu mužného, špatně oholeného chlapáka s kloboukem a hvězdou, který žvýká tabák a plive vyzývavě na zem, krk se mu leskne potem, košili má rozhalenou dost na to, aby byla vidět svalnatá hrud' porostlá hustým rounem. Ale člověk, který stál před ní, byl spíš typu, co pod pláštěm do deště nosí bermudy a bílé podkolenky (ladící s jeho chorobnou barvou). V rozporu se svým jménem hamburgery nejspíš často nejedl, protože byl vyzáblý jako tyčka.

Chlapík si před zrcadlem oprášil kabát, cípem saka si vyleštil skla brýlí, opět si brýle nasadil a při pohledu na čokoládové drobký na své hlavě se usmál, neboť mu připomínaly znovuobjevené vlasy.

Agatha mu pod nos strčila svůj policejní průkaz.

„To je věrnostní karta do Ikey,“ namítl ten muž.

„Aha, pardon,“ (zalistovala opět kartami ve svém pouzdru na doklady). „Poručík Agatha Crispiesová, jako...“

„Ty cereálie?“ navrhl.

„Chtěla jsem říct jako Agatha Christie, ale budiž.“

Na chvíli se na ni zahleděl malýma očima podobnýma dravčím.

„Nevypadám ovšem jako westernový šerif,“ pronesl, jako by jí četl myšlenky. „Ale vy se taky nepodobáte Columbovi, poručíku...“

Vzala to jako kompliment.

Znovu si sundal brýle a očistil jim skla pláštěm. *Maniak*, pomyslela si Agatha.

„Nevěděl jsem, že policie přijímá...“

Šerif větu nedokončil, nechal na ní, aby si domyslela konec, který mu připadal očividný.

„Ženy?“ zkusila to Agatha. „Ale ano, od roku 1910. Někdo přece musí v kanceláři vařit kafe,“ dodala ironicky.

„Ne! Vždyť víte, co chci říct! ...“

Notorický rasismus místních Agathu spíš bavil, než rozčiloval. Tady byla jako Camusův cizinec, Mendozův Gurb, Süskindův Jean-Baptiste Grenouille. Koukali na ni se znechucením, jaké vyvolával Gregor Samsa, když se z něj v *Proměně* stal jakýsi hmyz. Byla odlišná. Být ženou a ještě k tomu černou tu představovalo dvojí potupu, ale přece nebude ztrácet čas tím, že by se za to omlouvala. A kromě toho, co oni vědí o rasismu, o menšinách, o přistěhovalectví? Jedinou barevnou osobou, kterou v tomhle koutě za pět let viděla, byl kromě jejího šéfa její vlastní odraz ve výlohách obchodů. Dalo se vůbec mluvit o obchodech? Vždyť v téhle díře neměli ani jednu pobočku Zary.

„Černochoy?“ pomohla mu.

Chlap se místo odpovědi usmál.

Agatha byla, jak se říká, barevná žena. To se hodilo, protože ona celý život viděla jako plný barev.

„To kvůli lepší infiltraci,“ vysvětlovala Agatha. „Cožpak všichni delikventi nejsou podle našeho milého xenofobního prezidenta černí nebo Hispánci?“

Policista přikývl, ani si nevšiml sarkasmu v jejím hlase.

„To máte pravdu,“ souhlasil odevzdaně. „Jestli se nepletu, váš průkaz je od newyorské policie,“ změnil téma. „Jak jste se dostala sem?“

„Já jsem z New Yorku, ale už pět let pracuju na komisařství v New Yorku v Coloradu.“

Muž se na chvíli zamyslel.

„On je v Coloradu nějaký New York?“ zeptal se nakonec.

„On je nějaký New York na východním pobřeží?“ opáčila policistka.

Šerif svraštil výrazné obočí.

„To je takový místní vtípek,“ vysvětlovala Agatha. „Nejste sám, kdo to tam nezná. Není to nijak velké, sto padesát obyvatel ztracených mezi lesem a horami na severu, u hranice s Wyomingem. Dvě hodiny autem odsud. Mobily ani internet tam nefungují a mikrovlknka tam dodnes představuje science fiction.“

Usmála se, a jako by se vracela k tomu, proč přišla, strčila prsty do krvavé břčky, z ní vytáhla pár drobtů, které si pečlivě prohlížela.

„Zdá se, že jsem právě našla první stopu,“ oznámila spokojeně a ukázala na svou otevřenou dlaň: „Vrah miluje čokoládové koblihy. Je šílené, kolik zločinců miluje koblihy. Nebudete mi věřit, když vám povím, že v New Yorku v New Yorku jsem už mockrát na místě činu našla drobečky čokoládové koblihy.“

A zamyslela se, zda by vrahem nemohl být některý kolega. V amerických detektivních seriálech všichni policajti jedí čokoládové koblihy. Pak změnila názor: možná to je jen takové klišé. A s chutí se zakousla do svého donutu.

„To vám klidně věřím, Crispiesová. Nenapadlo vás ale, že by mohlo jít o drobky z vašich vlastních koblih?“ namítl podrážděně šerif.

A pomyslel na podobnosti z Lukášova *Evangelia*, poněkud pozměněné na Dunkin' Donuts: jak to, že vidíš drobeček koblihy v oku svého bratra, ale obrovskou koblihu ve svém vlastním oku nepozoruješ?

„Pokud jde o obrovskou koblihu, to špatně parkující auto s dvoumetrovým plastovým donutem na střeše před domem je vaše?“ otázel se.

„Moje služební auto. Děláme trochu reklamy na koblihové kroužky značky Božská díra, oni nám na oplátku dodávají své výrobky na komisařství zdarma.“

„Trochu reklamy?“ zvolal policista. „Nechápu, kam vůbec můžete připevnit policejní blikáčku?“

„To je zbytečné, každý vidí tu koblihu. Ve tmě svítí.“

Šerif pokýval hlavou.

„Chápu, chápu. Nevím, jak postupujete v New Yorku v Coloradu, ale tady ve Woodville při práci nejíme, takže bych prosil, abyste přestala kontaminovat moje místo činu.“

„Chcete říct moje místo činu?“ usmála se Agatha.

„Vždyť to povídám. Moje místo činu,“ ozval se muž.

Mohli by tak pokračovat poměrně dlouho, kdyby policistka svému kolegovi pod orlí nos nestrčila oficiální přípis, čímž veškeré nejasnosti učinila přítrž.

„Tohle je nařízení vrchního státního zástupce státu Colorado Lawrence Wargravea,“ a zamávala zmačkaným papírem, který vytáhla ze zadní kapsy džínů, „Podle něj se případem pověřuje velitel oddělení vražd z komisařství v New Yorku v Coloradu, jinými slovy já. Jste z případu odvolán, šerife McDo, můžete jít.“

Jít? pomyslel si šerif. Já? To je dobré. Jako obyčejný dopravák, jako poslušný otrok, služebník? Vždyť z nás dvou jsem bílý já, krucinál!

„McDonald,“ opravil ji a snažil se nedat najevo, jak to v něm vře vzteky. „Nechápejte mě špatně, ale proč by státní zástupce chtěl, aby se tak závažného případu ujalo nějaké nepatrné komisařství z naprostého zapadákov? Navíc na mém území?“

Gestem prozrazujícím rozčilení si sundal brýle a znovu je leštil baloňákem.

„Neberte si to špatně ani vy, ale možná má za to, že policajti z New Yorku v Coloradu a přesněji řečeno já jsme lepší než policajti z Woodvillu, a tudíž i schopnější vyřešit tento, jak říkáte, tak závažný případ.“

McDonald ji sjel od hlavy k patě pohledem. Nepatřil k lidem, kteří by si nechali případ vyfouknout nějakou ženskou. Černou. S prdelí tlustou jak horkovzdušný balon. Se jménem po cereálních krupkách. A s růžovými converskami na nohou. Jenže neměl na výběr. Pokud to tak chce vrchní státní zástupce státu Colorado, musí se jeho rozhodnutí podvolit, jakkoli je ponižující. Snažil se nedat najevo, že ten kus papíru zasáhl jeho ješitnost hlouběji, než by to dokázala kulka ráže .38.

„Nebudu se s vámi hádat o mrtvolu,“ prohlásil, jako by jí dělal nějakou milost. „Aspoň nebudu muset trávit hodiny sepisováním všech těch hlášení, až se vrátím do kanceláře.“

Za normálních okolností by Agatha se šerifem souhlasila. V New Yorku ve státě New York se nikdy o mrtvoly nedrala, právě naopak. Pouštět se do velkého vyšetřování (pokud něco takového existuje) znamenalo sepsat protokol o ohledání místa, protokol o nalezení mrtvoly, o prvních zjištěních patologa, o odvezení těla, o ohledání místa činu, o domovní prohlídce, o případném zajištění důkazů, otravovat se se vším tím papírováním, které je pro vyřešení případu úplně zbytečné a u Agathy Christie ani Sherlocka Holmese se

o něm nikdy nemluví. Vyjít z kanceláře, odebrat se na místo činu, provést ohledání a pak se vrátit na komisařství zabralo hodinu nebo i dvě. Sepsat o tom všem hlášení vám zabralo celý den. Během své nedlouhé kariéry Agatha už popsala tolik stránek, kolik jich má bible ve *Starém* i *Novém zákoně* dohromady, a ani ji kvůli tomu nikdy nikdo nepovažoval za proroka. To byla nespravedlnost byrokracie. Tuhle část práce ve *Sběratelích kostí*, *Mentalistovi* ani *Námořní vyšetřovací službě* nikdy nevidíte. Ve skutečnosti vyšetřovatelé tráví víc času bušením do klávesnice než do nějakého kolumbijského padoucha nebo než smělymi automobilovými honičkami jako v *Bullittově případu*. Kdyby se to rozkřiklo, policejní akademie by zely prázdnotou.

Jenže teď byla tahle znetvořená mrtvola to, o čem po celý pět let strávených v New Yorku v Coloradu snila. Pořádná vražda. Konečně práce. Vyšetřování něčeho jiného než zabití radioaktivní veverka při dopravní nehodě.

„Policajti se o mrtvoly přetahují jedině ve filmech,“ pokračoval šerif. „Ve skutečném životě o ně nikdo nestojí. Jednou jsem dokonce viděl dva poldy, každého na jednom břehu řeky, jak si navzájem klackem přistrkovali nebožtíka, aby se ocitl na území toho druhého!“

Policistka pokývala hlavou.

„No vidíte, a já ho беру! A stejně vím, že to říkáte jen proto, že to ranilo vaši mužskou pýchu...“

Policista pokrčil rameny.

„No tak, McDrive, povězte mi všechno, co o tom víte,“ nařídila Agatha a kousla do posledního kousku čokoládové koblihy.

„Jsem MCDONALD!“ zařval ten chlap našťavaně, načež otevřel černý zápisník a přečetl své poznámky, ale napřed si samozřejmě počtvrté vyčistil skla brýlí.

Kde se dozvíme několik užitečných a spolehlivých rad, jak odstranit skvrny od krve

Když paní Grzegorzycová, sousedka zespoda, žehlila bílou košili svého vždy dokonale upraveného manžela, prodavače automobilů ve Spanish Fork, všimla si červené skvrnky na náprsní kapsičce. Hned ji napadlo, že jde o náplň z propisovačky, protože tam je muž nejraději nosil jako nějaký inženýr z NASA (což byla jeho první volba povolání před prodejcem aut), a pospíšila si ke kuchyňskému dřezu, aby ji vyprala.

„Mimochodem, pokud jde o domácnost, ta ženská je kouzelnice,“ zvolal McDonald a popáté tak přerušil své vyprávění. „Naučila mě na deset triků, jak vyčistit z oblečení krev. Čpavkem, savem bez chloru, peroxidem vodíku, moukou, zásypem, ledem, jádrovým mýdlem, fyziologickým roztokem a dokonce i přiložením železného kroužku od klíčů na krvavou skvrnu! Ta se především nikdy nesmí drhnout, ale potupkávat od okraje ke středu, aby se nerozlézala. Působivé, což?“

„Tomu říkáte kouzelnice? Já bych tomu spíš říkala potenciální psychopatická sériová vražedkyně!“ naježila se policistka.

„Chudák ženská, to neříkejte, byla strašlivě v šoku.“

„To by se jí nestalo, kdyby nechávala manžela, aby si žehlil košile sám... Jak jste říkal, že se jmenuje?“

„Grzegorzycová.“

„Grrrrrrzzzz...“

„Grze-gor-czy-ko-vá.“

Vypadal jako učitel filozofie, který se v Molièrové *Měšťáku šlechticem* snaží naučit pana Jourdaina správné výslovnosti.

„Odkud to pochází? Snad z Marsu?“

„Z Polska.“

Načmárala pár písmen do svého notesu, přeškrtnala je a zkoušela to znovu.

„To se nemůže jmenovat Smithová, jako každý?“ zlobila se podrážděně. „Jak se to píše?“

„Stejně jako se to vyslovuje. G-r-z-e-g-o-r-c-z-y-k-o-v-á.“

„V Polsku snad vymýšlejí příjmení tak, že na počítačovou klávesnici pustí kočku, ne?“

Vzpomněla si, že Georges Simenon při psaní svého Maigreta hledal jména postav v telefonním seznamu. Jméno jako Grzegorzyc by si ten belgický spisovatel nikdy nevybral, to je jasné.

„Výborně, pokračujte, šerife McDo,“ vybídla ho, zatímco on si v duchu umiňoval, že hypotézu o polských kočkách musí ověřit.

„No, když se pustila do druhé košile, zase našla skvrnu od propisky, ale tentokrát na rukávu. A když ji zkoumala podrobněji, shora dopadla červená kapka pár centimetrů od té první. Pak další. Za chvíli se na ni spustil červený déšť. Když pohlédla vzhůru, uviděla, jak se po stropě šíří obrovská rudá skvrna v podobě mapy Spojených států. Logicky se vydala upozornit sousedy nahoře. Nikdo jí neotvíral. Zavolala policii. Přijel jsem na místo jako první. Rozstřelil jsem

zámek bytových dveří, abych se dostal dovnitř, pak jsem ramenem vyrazil dveře do koupelny. Byly zamčené zev...“

„Hele, nehrajte si tu na Starského! Snažte se na mě udělat dojem?“

„Ehm, to vůbec ne... já...“

„Fajn, tak říkáte skvrna ve tvaru Spojených států?“

„To jsem řekl jen tak, nemyslím, že by takový detail byl důleži...“

„Díky,“ nenechala ho domluvit Agatha.

Pokyovala hlavou při pohledu na poznámky, které si právě zapsala, Možná by bývalo rychlejší vytrhnout kolegovi stránku z jeho zápisníku a vložit ji do toho svého. Stejná značka Moleskine, stejný formát, jen barva desek se lišila. U šerifa kůže nabarvená na černo, u ní na červeno. Jako její růžové conversky, které čvachtáním v louži krve přetékaající z vany převzaly stejnou barvu, jako to dělá chameleon. Cože to říkal? Čpavek, mouka, led, fyziologický roztok, savo a dokonce železný kroužek od klíčů. Vyčistí si je, jakmile se vrátí domů.

„Máte už nějaké vodítko?“ otázal se šerif.

Agatha k němu opět zvedla pohled. Jak je směšný v tom svém baloňáku! Zajímalo by ji, proč je nosí všichni mužští policisté. Ona takový kabát nikdy ráda neměla. Kromě toho, že nepromokavý plášť zakryje všechny křivky těla, mohl skrývat pušku s upilovanou hlavní. Nebo, což by bylo ještě horší, bermudy a bílé podkolenky... Freud se domníval, že kdo nosí vousy, se za ně ve skutečnosti chce schovat, něco skrývá. Co by asi říkal o chlapech v baloňáku?

„Bylo by možné vědět, o čem přemýšlíte?“ vytrhl ji šerif z úvah.

„Přemýšlela jsem, jestli máte pod pláštěm bermudy a bílé ponožky.“

Ta slova šerifa vyvedla z míry.

„Nosit baloňák v létě při čtyřiceti stupních ve stínu jen proto, abyste vypadal jako v detektivním seriálu, je trochu směšné,“ vysvětlovala.

„A to mi říká policajtko, která jí koblihy! Pokud jde o klišé, jste hvězda. Poslyšte, Crispiesová, nemyslím, že takové rozmíšky mezi policajty prospějí vyšetřování. Pokusme se spolu dobře vycházet, ano?“

„Můžete mi říkat Agatha. Jako...“

„Značka šperků?“

„Chtěla jsem říct jako Agatha Christie, ale budiž.“

Otočila se ke změti tkání ve vaně. Tělo se nedalo identifikovat, zdálo se, že ho prošpikovala sprška kulek nebo rány nožem, aby se co nejvíc podobalo musace nebo nějakému Picassově obrazu (že by vrahem byl Řek? Španěl?). Neviděla takovou spoušť od doby, kdy vyšetřovala případ člověka, který otevřel dopis s bombou. Ten sám poslal svému šefovi, ale zapomněl na něj nalepit známku, takže mu ho pošta vrátila.

„Sebevražda?“ nadhodila co nejpřirozeněji.

Šerif vytřeštil své dravčí oči.

„Žertujete? Viděla jste ten masakr?“

Zkouší ho snad? Nebo si z něj dělá legraci?

Prohlížela si své nehty natřené napodobeninou laku bordeaux 346 od Chanela, který koupila ve slevě v místní galanterii (neboť v coloradském New Yorku galanterie nikdy nechyběly). Na napodobeninu vypadal skvěle.

„Připadá vám, že žertuju?“ otázala se.

„Obávám se, že ne...“

Když to říkal, sundal si brýle a otřel si je košilí, načež je znovu nasadil.

„Ti, kdo to udělali, chtěli mít jistotu, že z toho nevyvážne,“ poznamenal a ukázal na ledovec z masa a krve ve vodě. „Tehle Peter Foster nejspíš někoho pořádně naštvál.“